

Moderne europske diplomacije i istočnojadranski prostor

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2024**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:255:406324>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-21**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Croatian Institute of History](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	JADRANKA NERALIĆ
	Matična organizacija	HRVATSKI INSTITUT ZA POVIJEST
	Naziv projekta	MODERNE EUROPSKE DIPLOMACIJE I ISTOČNOJADRANSKI PROSTOR
	Upravitelj podacima	VALERIJA MACAN LUKAVEČKI; valerija.macan@gmail.com ; JADRANKA NERALIĆ : neralic@yahoo.it
1	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	Istraživači koji se u okviru projekta bave ranijim razdobljima (15.-18. stoljeće: J. Neralić, L. Špoljarić, V. Macan Lukavečki, N. Varezić i Z. Dundović) u bibliotekama i arhivskim ustanovama u Hrvatskoj (Krk, Zadar, Split, Dubrovnik, Zagreb) i Italiji (Venecija, Rim, Vatikan, Firenca, Spoleto) prikupljaju dokumente i podatke o diplomatskim predstavnicima porijeklom sa područja Mletačke Dalmacije – od Istre do Albanije, koji su ostvarili obavili diplomatske misije bilo u službi svojih biskupija i gradova (Juraj Divnić, Petar Beneša, Stjepan Gradić,...) bilo u službi pape širom Europe (pretežito Engleska, Francuska, Španjolska, Ugarska – poput trogirana Fantina della Valle, Ivana Štafilića, Vinka Andreisa iz Trogira, Luke Tolentića sa Korčule, biskupa i nadbiskupa Antuna iz Paga, Nikole Modruškog, Nataša Zorzija, Bartolomeja Zabarelle, Bernarda Zane, Tome Nigera ...). Djelomično su već korišteni u izradi power point prezentacija koje su predstavljene znanstvenoj javnosti na skupovima u zemlji i inozemstvu na kojima su navedeni suradnici do sada sudjelovali, ali i u radovima koje su predali za tisak u uglednim znanstvenim publikacijama (a do kraja projektnog razdoblja će biti i objavljeni tiskom). Osim PPT oblika u kojima su prikupljeni arhivski dokumenti u slici i autorskoj transkripciji na latinskom ili talijanskom jeziku (svaki od navedenih suradnika), koristimo i Excel format sa podacima o mjestu čuvanja dokumenta (arhivska ustanova, signatura) te o datumu rođenja, smrti, imenovanja na funkciju (nad)biskupa, diplomatsku misiju (vrijeme trajanja i ovlastima, članovima misije,). Do sada je na popisu osoba koje smo detektirali oko 50 (za 15. i 16. stoljeće) sa više manje prikupljenom građom koja se još analizira i valorizira. Planiramo također prikupiti podatke za još oko 25-30 osoba do kraja ranomodernoga razdoblja. Veličinu datoteke je za sada teško predvidjeti, budući da su pojedine power point prezentacije „teške“ i oko 200-250 MB (ovisno o kvaliteti i broju korištenih ilustracija).
	Kako će se podaci	Podatke prikupljamo tijekom istraživačkih boravaka u arhivima i bibliotekama u zemlji i inozemstvu, te radom na raznim online platformama koje objavljuju biografije (poput Dizionario biografico degli italiani, Enciclopedia dei Papi, Hrvatski biografski leksikon) i znanstvene časopise sa

	<p>prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)</p>	<p>tekstovima o pojedinim povijesnim osobama (www.hrcak.srce.hr); suradnici Neralić, Macan Lukavečki, Špoljarić, Varezić i Dundović stvaraju svoje baze podataka sa unaprijed zajednički dogovorenim parametrima u PPT i Excel oblicima i čuvaju ih u svojim osobnim računalima. U posljednjoj godini trajanja projekta objedinjeni će podatci postati sastavni dio projektne publikacije "Sourcebook on Renaissance and Early Modern Papal Diplomacy and the Eastern Adriatic" (u prvoj verziji dostupna online na projektnoj mrežnoj stranici, a nadamo se i mogućnosti da nakon završetka projekta bude objavljena kao zasebna knjiga).</p>
	<p>Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)</p>	<p>Dokumentacija uz podatke bit će opis projekta i njegovi ciljevi; način prikupljanja podataka, vremenski i prostorni obuhvat;</p>
2	<p>Pravna i sigurnosna pitanja</p>	

<p>Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?</p>	<p>Pri izvedbi ovog projekta nismo ograničeni sporazumom o povjerljivosti, samim time što ulazimo u arhivske ustanove i u njima istražujemo poštujući njihove istraživačke norme i načela, pristali smo na najbolje europske etičke prakse. Prikupljanjem podataka i njihovom znanstvenom obradom i objavom nećemo kršiti etička načela jer su predmet istraživanja i prikupljanja podataka već davno umrle osobe.</p>
<p>Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost?</p>	<p>U prvom razdoblju prikupljanja, analize i valorizacije podataka, njima ćemo upravljati u zaštićenom nemrežnom okruženju koristeći se desktop i aktualnom virtualnom tehnologijom. Suradnica na projektu, odgovorna za mrežnu projektnu stranicu (https://medea.isp.hr koji je sastavni dio servera Hrvatskog instituta za povijest na kojemu se projekt provodi) i voditeljica projekta u odgovarajućim razdobljima dopunjuju Repozitorij novim materijalima, PPT prezentacijama izlaganja sa održanih znanstvenih skupova. Osjetljivi podatci (npr. autorske transkripcije, prijevodi sa latinskog na hrvatski jezik, ilustracije) zaštićeni su sigurnim sustavom Informatičkog odjela Hrvatskog instituta za povijest, koji slijedi najbolje prakse u pogledu upravljanja identitetom, a centralni sustav pohranjivanja podataka ima i dostatnu zalihost koja je stalno nadzirana.</p>

	Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Ne očekujemo da će rezultati istraživanja dovesti do patenta; podatci do kojih dolazimo su uglavnom prikladni za dijeljenje (sharing) i mogli bi se koristiti za izradu radova na širem jadransko-srednjoeuropskom prostoru (tako je npr. rad voditeljice projekta o Splitskom nadbiskupu Bartolomeju Zabarelli (2019) već iskorišten u izradi njegove biografije objavljenje u „Dizionario biografico degli italiani“ 100 (2020), autor Matteo Melchiorre; poveznica: https://www.treccani.it/enciclopedia/bartolomeo-zabarella_%28Dizionario-Biografico%29/). Stoga je naš cilj i interes da našim podatcima omogućimo što je moguće širu upotrebu i objavit ćemo ih na više razina, od kojih su Creative Commons, dabar.srce.hr tek neke od njih.
3	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti	Tijekom trajanja istraživanja podatci se pohranjuju u računalima, vanjskim diskovima i cloud sučeljima pojedinih suradnika na projektu; nakon održanih izlaganja na znanstvenim skupovima, ali najkasnije svakih šest mjeseci oni voditeljici projekta i suradnici odgovornoj za projekt

<p>pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?</p>	<p>mrežnu stranicu dostavljaju svoje PPT prezentacije koje se postavljaju na projektnu mrežnu stranicu i stranicu Hrvatskog instituta za povijest. Na kraju istraživačkog razdoblja kopirat će se u nacionalni sustav za pohranu i dijeljenje podataka Puh koji omogućava pristup aktualnoj verziji i na kojem se automatizirano izrađuje sigurnosna kopija.</p>
<p>Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?</p>	<p>Podatke ćemo trajno čuvati u osobnim računalima i vanjskim diskovima, ali i u repozitoriju Hrvatskog instituta za povijest uspostavljenom na sustavu Dabar. Datoteke u otvorenim arhivskim formatima (poput Word ili Power Point Presentation) pretvorit ćemo u PDF format, a Excel u CSV oblik. Na virtualnom poslužitelju Hrvatskog instituta za povijest u oblaku (cloud) Srca pohranit ćemo i naš projektni repozitorij, s mogućnošću da ostanu dostupni zainteresiranoj znanstvenoj i široj javnosti i do deset godina. Skup podataka sadržavat će dovoljno dokumentacije za kasniju interpretaciju podataka i mogućnost ponovne upotrebe .</p>
<p>4 . Dijeljenje i ponovna uporaba podataka</p>	
<p>Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem</p>	<p>Konačnu verziju skupa podataka voditelj projekta podijelit će putem repozitorija Hrvatskog instituta za povijest uspostavljenog u nacionalnom sustavu Dabar (https://dabar.srce.hr/islandora/search/Hrvatski%20institut%20za%20povijest?type=dismax&islandora_solr_search_navigation=0&f%5B0%5D=facet_granter_pth%3A3572%2A) gdje će biti pohranjene i publikacije i ostala projektna dokumentacija. Podaci će biti objavljeni pod CC0 licencom. Repozitorij u sustavu Dabar odabrali smo jer podržava FAIR načela: skupovima dodjeljuje trajni identifikator URN:NBN, osigurava vidljivost podataka putem OpenAIRE portala i Google Scholar a te tražilice dabar.srce.hr, a ujedno doprinosi vidljivosti i transparentnosti rada Hrvatskog instituta za povijest.</p>

<p>repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?</p>	
<p>Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.</p>	<p>Podaci neophodni za bilo koju publikaciju bit će dostupni u trenutku objavljivanja. Svi neobjavljeni podaci pohranit će se u repozitorij na 12 mjeseci od završetka projekta.</p>
<p>Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima FAIR-a.</p>	<p>Sustav digitalnih repozitorija Dabar i okupljene partnerske ustanove postupaju s podacima prema načelima FAIR.</p>
<p>Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim</p>	<p>Sustav digitalnih repozitorija Dabar i Arhiv CROSSDA dio su nacionalne javne istraživačke infrastrukture za područje društvenih i humanističkih znanosti. Osnovani su pri Sveučilištu u Zagrebu (npr. Filozofski fakultet) uz financijsku potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja u ulozi pružatelja usluga za Konzorcij europskih arhiva za društvene znanosti (CESSDA ERIC).</p>

repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	
--	--

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)